Sayı: 52

Amcabey

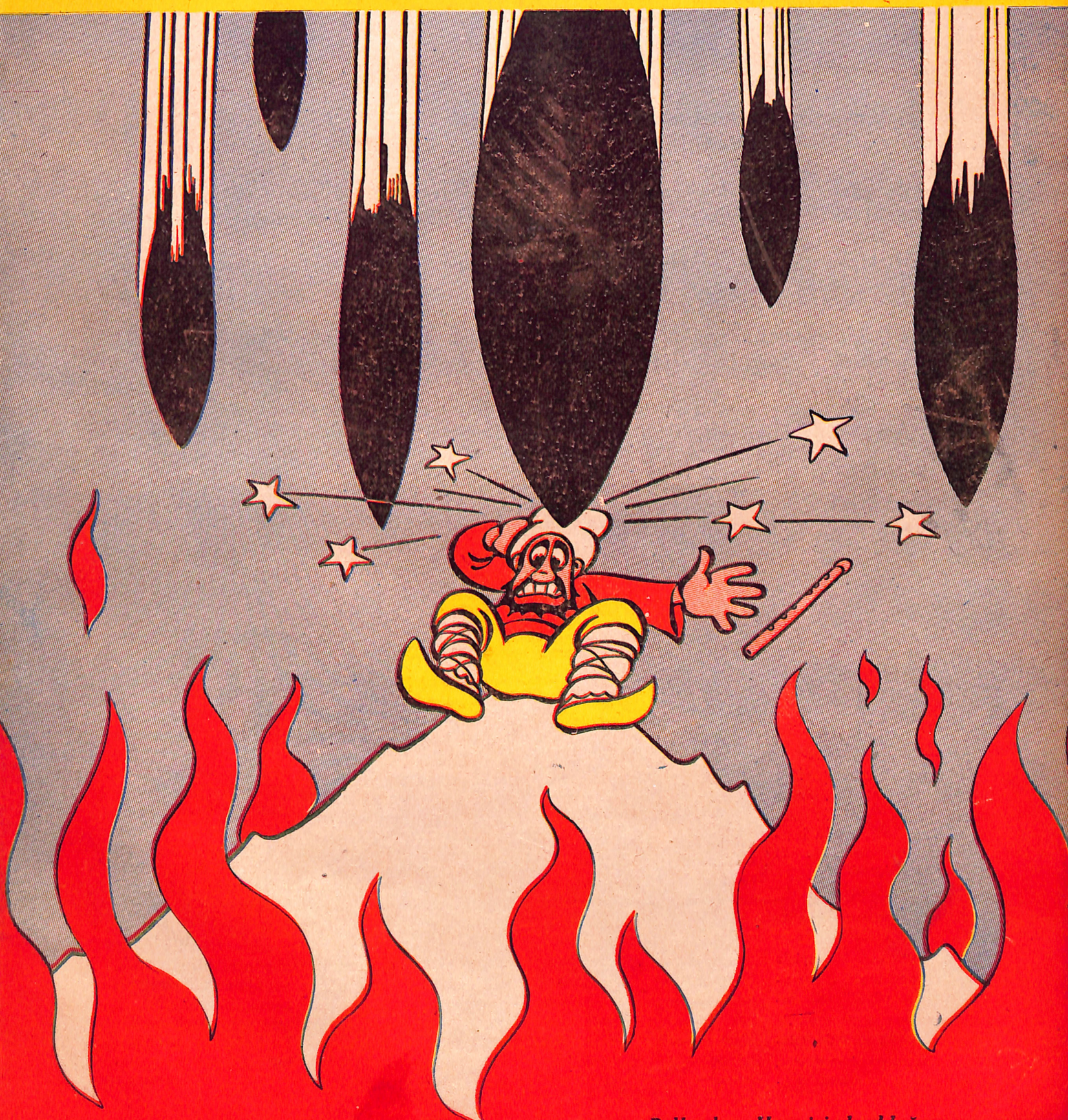

Balkanlı — Harp içinde olduğum şimdi kafama dank dedi!...

İLEDİR!.

Kimi der zevki cihanın şeref-ü şân iledir,
Kimi der bilgiye tapmakladır, irfan iledir!.

Kimi der şânı da, irfanı da geç, dinle beni,
Yaşamak lüks iledir, servet-ü sâmân iledir!.

Kimi der kıymeti ver ean ile canana bugün,
Sanal lâzımsa hayat, can ile canan iledir!.

Herkesin türlü bakımdan değişir hülyası ,
Kimi rahmanla beraber, kimi şeytan iledir!.

Yine bir başka havâ çalmadadır şairler,
Kimi İran ile hâlâ kimi Turan iledir!.

Hüseyin Cahidi kızdırdı fena hâtıralar,
Zoru üstadımızın hep Ali İhsan iledir!.

İşte bir gong gibi ses vermededir şimdi Tanin,
Çünkü ilhamı gönüllerdeki hicran iledir!.

Dokunur her tele cür'etle, kolaylıkla Vatan,
Basının varsa eğer neş'esi Yalman iledir!.

Ne kadar etse tefahür yine azdır Vali
Değerin ölçüsü zira bugün umran iledir!.

Para, pul fayda verir sanma hayalâta kanıp,
Etibanktan kömür almak bile ferman iledir!.

Şu Frnsız bulamaz kendine bir çare de bak,
Kayırır «manda» yı hâlâ, işi Lübnan iledir..

SAĞDIÇ

● **Mersin, Ferhan Taşova:**

— Sınıfımız kızlarla karışık. Derse kalkınca söz söylemeye sıkılıyorum. Ne yapayım?.. Sonra, maşallah, Kızların aklı İngilizceye daha çok eriyor. Bundaki keramet nedir Amcabey?..

A. — Sıkılmamak için evvelâ kız arkadaşlarımızın da sizin gibi birer talebe olduğunu, sizin onlardan gocunacak bir şeyiniz olmadığını düşününüz. Sonra unutmayınız ki büyüdüğünüz zaman bu cinsten birile senelerle çene yarıştırmak zorunda kalacaksınız! Öteki meseleye gelince, bunda bir keramet aramak doğru değildir. Bir şeyi öğrenmek bir vakit işidir!

● **İzmit, İ. Ekmen'e:**

A. — Muharrirlerimizin hal tercümesini yazmıya kalkarsak bizim neşeli sahifeler sicil defterine döner. Bu arzudan vazgeçin bayım!.

«Nakilhanede ferah vardır» diyerek posta başlığımızı değiştirmiştik. Fakat madam ki eskisini istiyorsunuz, sizin istediğiniz olsun! Aradığınız eski sayı idaremizde mevcuttur. On kuruşluk bir pulla beraber adresinizi gönderirseniz yollarız.

● **Ortaköy, Turhan Baz:**

A. — Sorduğunuz resimler, resim kâğıdına, sulandırılmış siyah Çin mürekkebi veya siyah sulu boya ile yapılmıştır. Bazı karikatürlerde gördüğünüz noktalar da püskürmedir. Karikatür için ayrıca bir kalem yoktur. Her çeşit kalemle karikatür çizilir.

Sayın okuyucularımıza:

Bu sayıda mecmuamız bir yaşına basıyor.

Birinci cildimizi, şekil değiştirdiğimiz 33 üncü sayıda tamamlamış, 34 üncü sayımızda yeni şekille ikinci cildimize başlamıştık. Bu sayı ile de ikinci cilt sona ermiş bulunuyor.

İkinci cildimizi dolduran nüshalar içinde okuyucularımıza bir kaç saat hoşça vakit geçirtmiş; kanlı, döğüşlü dünya olayları karşısında çatılan yüzlerde bir kaç tebessüm yaratabilmişsek ne mutlu bize!..

İleriki çalışmalarımızda daha verimli olabilmek için bu inandan kuvvet alacağız.

İlk sayımızda bir senelik abone olan okuyucularımızın abone müddetleri de bu sayıda bitmektedir. Abonesini yenilemek istiyenlerin bu hafta içinde idaremize müracaatlerini dileriz.

AMCABEY

27 SONTEŞRİN 1943 Cilt : 2 — Sayı : 52 Fiatı 10 Kuruştur

AMCABEY

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR SİYASÎ MİZAH MECMUASI

İDARE YERİ :
Cağaloğlu Cumhuriyet Matbaası
Posta kutusu : 555 -st., Telefon : 24290

Müessisi:
CEMAL NADİR GÜLER

ABONE ŞARTLARI :
Yurt içi : Bir seneliği 500, Altı aylığı 250 Kş.
Yurt dışı : Bir seneliği 900, Altı aylığı 500 Kş.

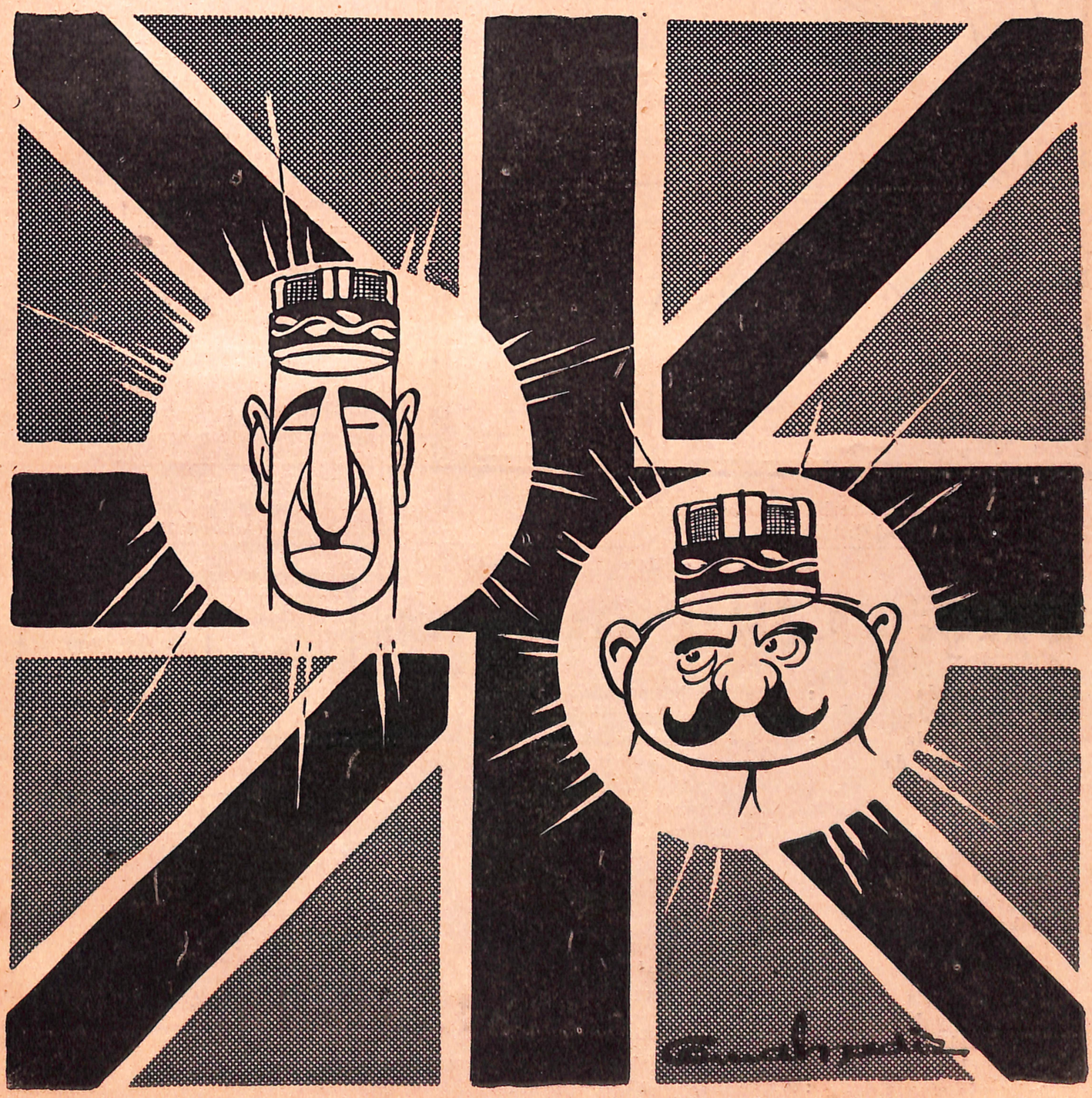

(General Jironun istifası münasebetile)

«Olmaz bir asuman iki Hurşide cilvegâh!..»

— Evlenelim anma acaba anlaşabilir miyiz?..
— Tabiî!.. Ben de bobstilim!..

Hiç... Olur mu?..

Kadın olup da	:	Mantara basmamak!..
Doktor olup da	:	Apartman kurmamak!..
Memur olup da	:	Günleri saymamak!..
Genç kız olup da	:	Bir sinema yıldızına benzememek!..
Şöfer olup da	:	Nazlanmamak!..
Tünel olup da	:	Bozulmamak!..
Müşteri olup da	:	Aldanmamak!..
Esnaf olup da	:	Aldatmamak!..
İpek çorap olup da	:	Kaçmamak!..
Fütürist olup da	:	Saçmalamamak!..
Muharrir olup da	:	Atmamak!..
Gazino olup da	:	Revü oynamamak!..
Şair olup da	:	Dâhi olmamak!..
Züğürt olup da	:	Borçlu olmamak!..
Bobstil olup da	:	Gülünç olmamak!..
Yeni zengin olup da	:	Çalım satmamak!..
Sarhoş olup da	:	Nâra atmamak!..
Ankarada oturup da	:	Belediyeye şükretmemek!..

UYKUSUZ

FELEKTEN RİVAYET

DUVAR YALAYICI!..

Yine tramvaydayım.

Şimdi tramvaylar klüp oldu. Eş dost orada sohbet ediyor; çarşının halinden, kesenin darlığından, bezik partilerinden, yalancı dolmanın nasıl yapıldığından, halis tereyağının İstanbulda nasıl bulunabileceğinden falan bahsediyorlar. Onun için bu seyahatler pek eğlenceli oldu.

Dün akşam geç vakit bizim tarafa gitmek için arabaya bindim. Orta sahanlıkta pencerenin önüne düşmüştüm. Arkamda iki kişi konuşuyordu, dinledim, siz de dinleyiniz:

— Niye öyle tuhaf lâf ediyorsun?

— Dilim yara olmuş da..

— Sıçan artığı mı yedin?

— Hayır...

— Öyle ise ağız ağrısı olmuşsundur. Yemek yiyebiliyor musun?

— Güç yiyorum. Hele rakıyı ağzıma alamıyorum.

— Kurbağacık olmayasın!..

— Yok acanım, dilim aşındı..

— Ne gibi?

— Bırak birader. Başıma geleni anlatırsam gülersin.. Bizim Aliyi bildin a.. Canım Mısır çarşılı..

— Evet!

— İşte o bir düdüklü tencere almış.. Yarım saatte tavuk pişiriyormuş.. Bana da tavsiye etti. Perşembe pazarında bir dükândan bir tane de ben aldım.

— Nasıl şey o?

— Basbayağı bir tencere. Yalnız kapağı

(Arkası S. 11 de)

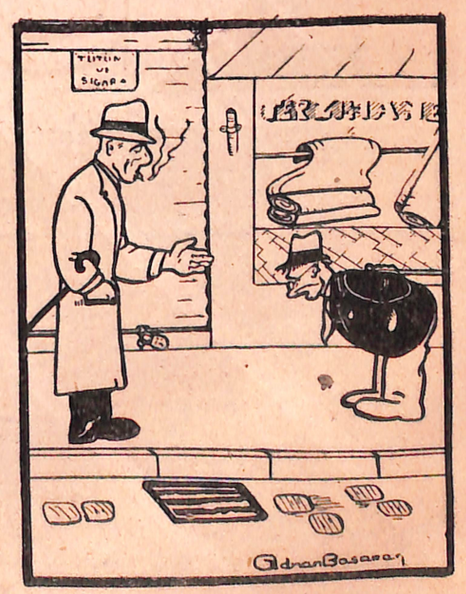

— Bir saattir ne arıyorsun yahu?..

— Demin geçerken yere bir izmarit atmıştım da...

ANKARADAN

Havalar güzel gittikçe Ankaranın son baharı, eşsiz bir tatlılık içinde halkı her pazar Hipodrom'a sürüklüyor.

Burada at yarışları, öyle İstanbudaki gibi, bir mahallede horoz döğüşü oluyormuşçasına sadece Bakırköy veya Veliefendi civarına münhasır kalan vaziyette değildir. Topyekûn Ankara halkı Hipodroma koşuyor gibidir.

Koşular öğleden sonra üçte başlar!.. Belediye otobüsleri çok sık ve çok miktarda olmasına rağmen daha istasyona gelirken, nikmeti hüda, kendi kendine dolar!. Bunun için her hafta bu vakitler başı Ulus meydanı olmak üzere İstasyona giden büyük bulvarın iki tarafı, Beyoğlu gezintisini andıran bir izd'hamla ve kımıldayan siyah bir şerit halinde Hipodroma doğru uzuyor. Bu taşıtlara burada «ABO» derler. Halbuki ayni şeye İzmirde «İBO» diyorlar. İzmirdeki İboları Ercümend Ekrem çok methetmişti. Aboların bence pek fazla bir kusuru da yok. Biraz küçükmüş olabilir. Biraz fazla koku yapıp içerdekileri güya rahatsız edivormuş. Pencereler ne güne duruyor a efendim?..

Sonra gelıniyor. Bir de kalabalık mış.

İyi ama müşteri olmasa bu kadar Aboyu nasıl idare edecekler?..

Bu konuda dır dır edenleri dinlemekten ise güzel bulvarların içinden yürüyerek Hipodroma vasıl olmak yüz kere keyifli!.

Hipodromunu da sormayın. O kadar mütbiş bir kalabalık ki âdeta panayır!.. Ben derim yüz elli, siz deviniz iki yüz, kişe müşterilerine bilet satmakla meşgul. Yerler tertemiz. ve hic bir burusturulmuş kâğıt yok. Fakat koşu başlayıp da netice anlaşılınca yerler renkli biletlerle doluyor.

Gelecek pazar gününden itibaren daha beş hafta Ankaranın bu bulunmaz hayhuyu içinde vuvarlanacağız.

Buradaki seyirciler pek mutena şekillerde giyinerek arzı endam ediyorlar. Hipodroma erkeklerden fazla kadınlar geliyor diye bir iddia var. Belki doğrudur çünkü duhuliye olarak kadınlerden 25 kuruş, erkeklerden 50 kuruş alıyorlar. Bunun neden böyle olduğunu henüz keşfeden olmadı!.

Sevgili Reisicümhurumuz da Hipodromu her zaman şereflendirmektedir. Halkın geliş ve gidişte gösterdiği tezahürat da ayrı bir neş'e yaratmaktadır. Çifte bahislerdeki heyecan, feryat ve figan koşan atlara sıravet ediyormuş gibi her biri son merhalelerde yeni yeni hamleler yaratmaya cabalıvorlar.

Koşu dönüşündeki iddialı veya hayıflı konuşmalar cidden dinlenecek derecede komiktir. Bunlaran birazını gelecek mektubuma bırakıyorum.

●

Vakti Kerahette

Bir iki tek atarım,
Ben vakti kerahette..
Karışmayın çatarım,
Ben vaktı kerahette!.

Alırım biraz meze,
Umurum bir geveze,
Gülerim her bir söze
Ben vakti kerahette!.

Zaman zaman olurum;
Bırak aman ölürüm;
Vallah yaman olurum
Ben vakti kerahette!.

Doldurun hele derim,
Korkmam yansa içerim;
Hiç durmadan içerim
Ben vakti kerahette!.

İçtikçe ister canım,
Tutuşur sanki kanım,
Bir azılı aslanım,
Ben vakti kerahette!.

KÜLHANİ

Ankaranın «Türkçe kelimeler öğretmeni» diye anılan meşhur Toplu İğnesi, bu hafta Ulustaki sütununda dokunduğu mevzuların birinde «Ali İhsan Sabisin muhakemesi» serlevhasına itiraz ediyordu. İstanbul gazetelerinden biri böyle yazmış. Halbuki böyle denilmiyecekmiş «Ali İhsan Sabis muhakemesi» denecekmiş!..

Bu kadar ince yanlışları arayıp bulmak için didinen sayın öğretmenimize acımamak elden gelmiyor!..

●

Şu Ali İhsan Sabis muhakemesi yüzünden İstanbul gazetelerinin neler kaybettiğini biliyor musunuz? İşi alevlendirip tam okuyucuları meraka düşürecekleri hengâmede bütün muhakemeler birdenbire Ankaraya nakledilıverdi!.. Böylelikle İstanbul gazeteleri meraklı bir mevzudan mahrum kaldılar. Şimdi artık zaman zaman, dâva edenlerle dâva edilenleri Ulus meydanı ve civarında göreceğiz. Ne mutlu bize!...

●

Ankaralılar, Haricîye Vekilimizin Kahireye gidip geldiğini hemen hemen İstanbul gazetelerinin heyecanlı yazılarından öğrendiler gibi bir şey!... Burada hiç kimse bir telâşlı düşünceye bile dalmadı. Şu İstanbul gazetelerinin velvele koparmaktaki maharetlerine pes doğrusu!...

Ankaralı Amca

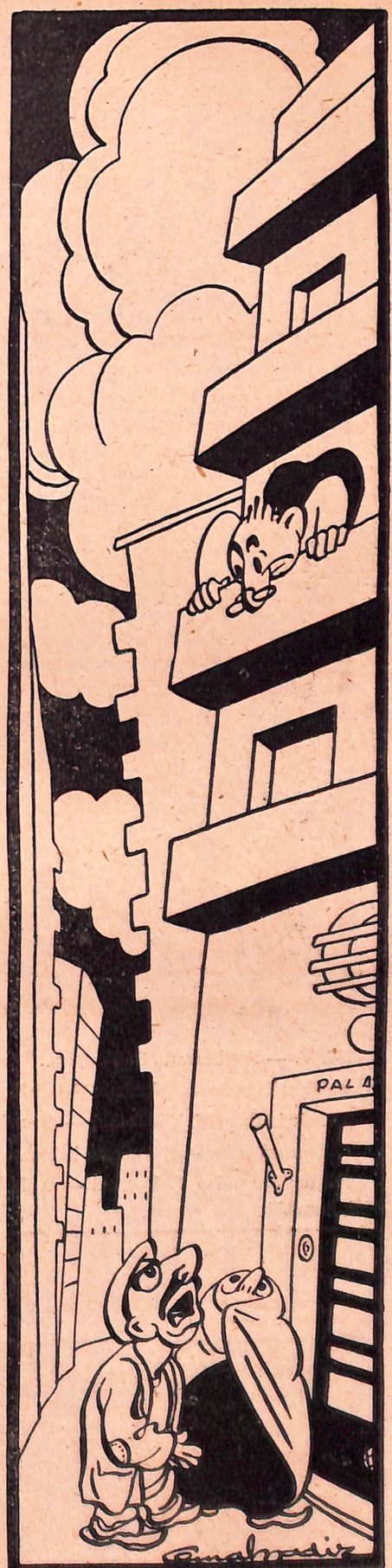

Balkondaki — Haydi, başka kapıya!..

Kapıdakiler — Biz dilenci değilik bayım. Bu apartuman satılık dediler de biyol gorelim didük!..

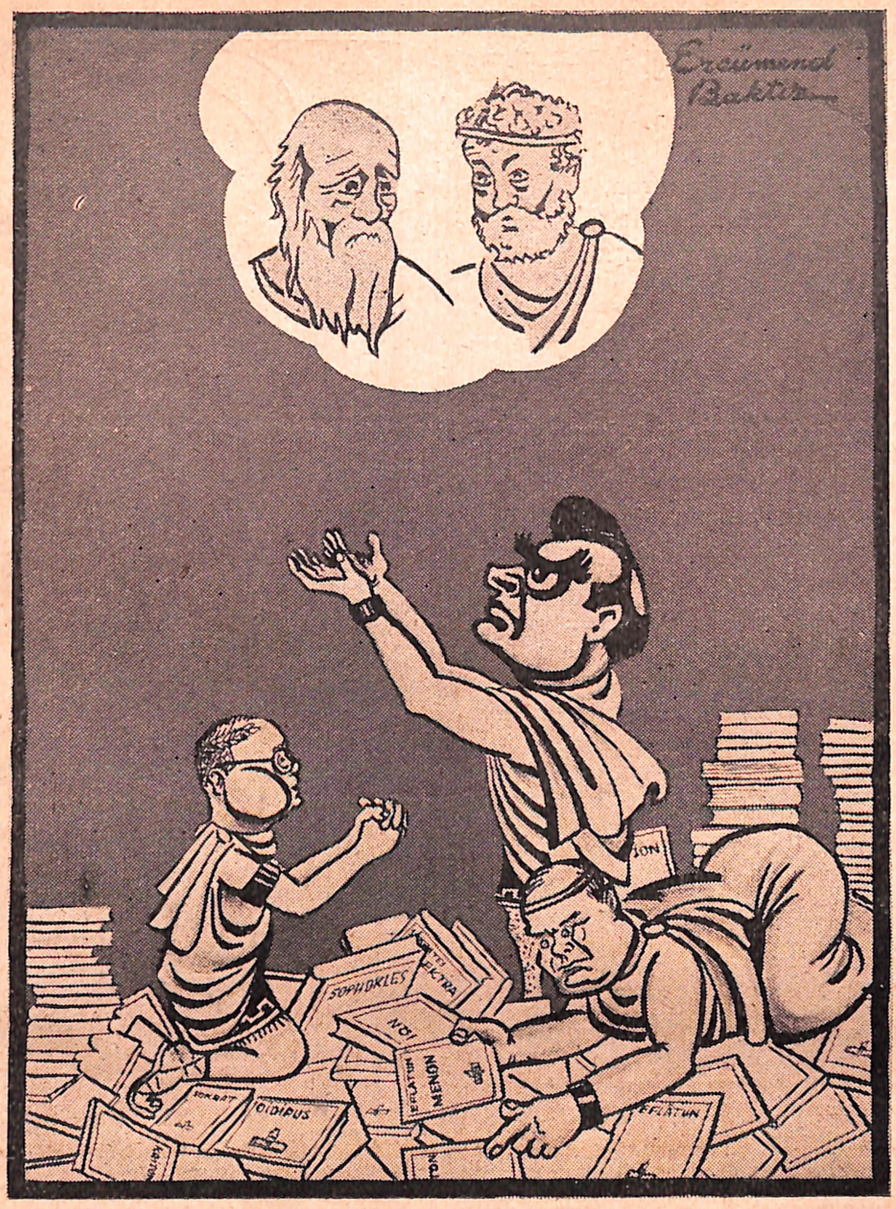

Mf. V. — Satılmıyor... Satılmıyor...

Sofokles'in ruhu — Alanlara bir «iftihar» kitabı verin!..

Kültür başkanı K. Yörükoğlu — Bu pek klâsik bir çare!..

Eflâtun'un ruhu — Kitapların kabına «Afrodit» in resmini basın!..

Kültür âzasından F. R. Onat — O da klâsik sayılır, en iyisi bir sinema yıldızının resmini basmak!.

Yaz

Hikâye

O sene, daha kar yerden kalkmadan yazlık bir ev aramıya çıktılar. İstanbul sayfiyeleri kazan onlar kepçe!.. Adasından Modasına kadar gezmedikleri köy kalmadı. Yok, yok, yok yok!..

Yazlık evlerin kimi ateş pahası, kimi eski kiracıların üstünde!.. Nihayet Kınalıadanın sapa bir tarafında, bir oda ve bir balkondan ibaret bir yer bulabildiler ve sıcaklar basmadan, karı, koca, yazlığa göçtüler!..

Yerlerinden pek memnundular. Zaten onlar da misafir baskınına uğramamak için böyle küçük bir yer istiyorlardı. Odanın bir köşesine somyayı koyup üstüne yataklarını serdiler. Ortadaki masayı da hem tavlaya, hem de yemeğe, ütüye hasrettiler. Yemeği de, deniz üstündeki balkonda pişiriyorlar, ellerini, yüzlerini helâda yıkıyorlardı.

Hayatlarından o kadar hoşnuttular ki...

Amma, günlerden bir gün bayın dayısı çıkageldi. Sevgili yeğenini göreceği gelmişti. Öğle yemeğinde ellerinden geldiği kadar misafiri ağırladılar. Fakat gece kalacak, diye ötleri kopuyordu. Yemekten sonra kahvelerini içerken lâfı vapurlardan açıp son vapurun 8,15 te olduğunu söylediler. Dayı bey pek oralı olmayınca karı, koca bu bahsi sık sık tekrar ettiler. Nihayet misafir: — Sahi çocuklar, dedi, vapuru kaçırırsam felâket!.. Yeriniz de müsait değil!.. Onun için ben gideyim!.. Haydi hoşça kalın!::

Yazın ilk misafiri böylece selâmetlenmişti Fakat ikincisini uğurlamak günç oldu.

Dayıbeyin ziyaretinden ya yirmi, ya yirmi beş gün sonra idi, bayanın halası kan ter içinde Kınalıdaki ciğerpârelerinin kapısını

Heykellerini

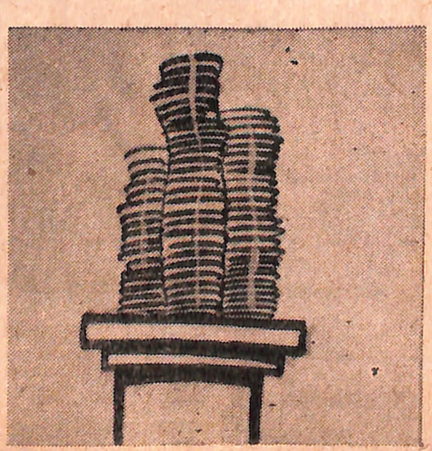

Salamonun heykeli!..

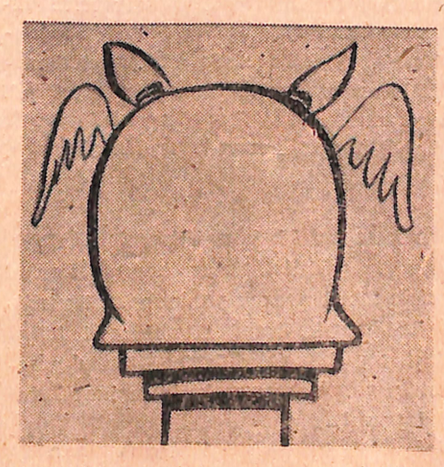

Fırıncının heykeli!..

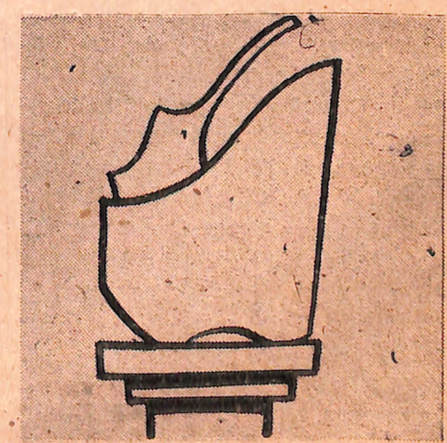

Kunduracının heykeli!..

Misafiri!

Yazan: **Patavatsız**

çaldı. Ne yapsınlar, koğacak değiller a, buyur ettiler. Henüz öğle yemeğinden kalkmışlardı. Hala hanım için de ayrı bir sofra hazırladılar. Kadıncağız adaya ilk vapurla gelmişti ama evi bulunciya kadar adayı dört dönmüş, kütah olmuş, yemek vaktini geçirmişti.

Ev sahiplerinin ilk sohbeti ada vapurlarına dair oldu. Son vapurun 8,15 te olduğunu söylediler ve bu bahis saat yedi buçuğa kadar tekrar tekrar ortaya kondu. Fakat hatun oralı değil. Nihayet::

— Aman çocuklar, vapur kaçarsa kaçsın, oda mı tasa?.. Ben şurada da kıvrılıp yatarım. Kuş gibi bir kadınım. Bir gece için ne çıkar?.. deyip sigarasını tazeledi!.

Hala hanımın kolay kolay atlamıyacağını gören ev sahipleri, çaresiz, akşam hazırlığına kalktılar. O gece, bir saygı eseri olarak, kendi yataklarını misafire verip, kendileri balkonun kapısının yanına bir şilte serdiler, orada yattılar!.. Gerçi misafir, ertesi gece de kalıp onları rahatsız etmek saygısızlığını göstermedi, ama iki gün, bay belini, bayan omuzunu tutarak dolaştı. Nezle de caba!..

Üçüncü ve son yaz misafirini bir ay sonra, bir sabah deniz banyosundan dönüşte, kapının önünde buldular. Bu, bayın merhum teyzesinin ayyaş oğluydu. İçki yüzünden anasının yüreğine indirmiş, aldığı iki karının birini toprağa, birini tımarhaneye vermiş, uğursuz br adamdı. Ne yapsnlar, koğacak değiller a, buyur ettiler.

Tabiî, yemekte olsun, konuşmalarda olsun baş lâkırdı vapur meselesiydi!.. Karı koca, saat başında, son vapurun 8,15 te olduğunu söylüyorlardı. Lâkin sayın konuk banadu!.: Bir ara ev sahiplerinin telâşını görünmesin demiyordu. Balkona oturmuş, öğle yemeğinden artan rakısını çekiyor, hımhım seğer beni yabancı yerine koyuyorsanız vallahi de billâhi de bir daha evinize ayak atmam.. derken de «Yolculuk var...» şarkısını tuttur-

(Sonu 11 inci sahifede)

— Ben devlet babanın yerinde olsam, memurlarına nasıl birer çift bedava pabuç verdimse iş takip eden-lere de veririm!..

— İyi ama, onlara birer çift az gelir!..

Yaptırsalar!..

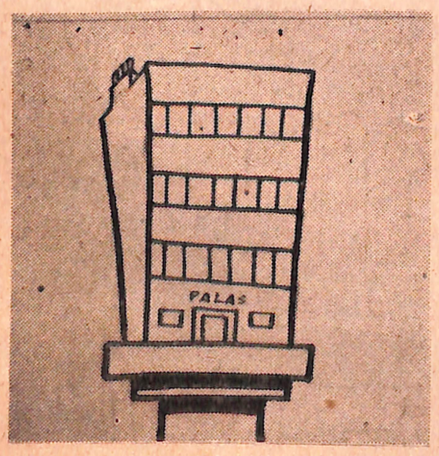

Vurguncunun heykeli!..

Tramvay yolcusunun heykeli!..

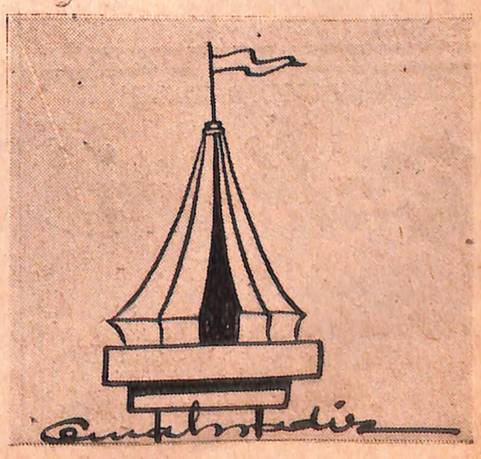

Bir kiracinin heykeli!..

Dünden, Bugünden:

GÖZLÜK

Yaşlı başlı paşalar, beyler, hatunlar kulaklıklarını takarlardı; fakat şimdikilerden bambaşka: Camları küçücük, daracık, beyzî; çerçeveleri -keseye göre- altın, gümüş veya nikelden.

Ekseriyet -yine çerçeveleri varlıklılığına göre-, icabında ikiye bükülüp kılıfa veya yelek cebine girebilen nevileri taşırlardı ki en harcıâlem bunlardı. Güneş için vapur dumanı, varda kostalık için havaî mavi renkte camlıları da bulunurdu. Kenardaki mini mini halkacığa geçirili kıl inceliğinde altın zincir, veya yorgan tiresi kalınlığında siyah kaytan yandan sarkıtılıp yakanın altına iliştirilirdi. Sebebi, öksürür möksürür, Aksırır maksırır ken gözlük düşüp tuz buz olmasın!..

Bir aralık Papiyon tâbir edilen kelebek gözlükler ortaya çıkınca içi ölmemiş gözlüklü beylerle bütün gençlerde numaralılarına, gözleri sapa sağlam ama şıklığına pek düşkün cüppelerle çıt kırıldım küçük hanımlarda numarasızlarına rağbet de rağbet. Eski emektarları atan atana; nazarlara halâvet, tavırlara zarafet veriyor diye, sigara kâğıdından hafif, burunda var mı yok mu bellisiz bu yeni türedileri takan takana.

Fazla alafranga, dillerinden Fransızca kelimeler düşmez, Türkçeyi bile ala Parizi-yen şive ile konuşur takım tek gözlük, yani (monokl) ile fiyakalarını tamamlarlardı.

Beyoğlunun ecnebi kırması, tatlı su frengi azmanı, dünyalık tutan kart madamaları, sadef, fildişi, mercan saplı gözlükleri ellerinden bırakmazlar, doğruyolda giderken, mağazalara uğrarken, tiyatroda operet, piyesi seyrederken zırt zırt tutup tutup sözüm ona konteslik, markizlik taslarlardı!..

Okur, yazarı çok olan memlekette gözlüklüler de çok olurmuş, diye bir lâkırdı vardır. Eğer sahise memleketimiz göğüs kabartacak hale geldi, demektir!..

Adım başında bir gözlükü!.. Bir millet asırlarca okuyup yazmıya uzak durduktan sonra birdenbire kendini kültüre verince böyle oluyor zahir!.. Çocuklarda gözlük, gençlerde gözlük, orta yaşlılarda gözlük, ihtiyarlarda haydi haydi!.. Nerdeyse anamızın karnından gözlükle çıkacağız!

Hele yazın!.. Bütün sokaklar, kırlar, denizler, dağlar, taşlar maskeli balo gibi, siyah gözlüklülerle doluyor. Nedense son yıllarda gözlerimizin güneş ışığından bozulacağı tuttu!.. Yazın gözümüze kara bir gözlük takmadan sokağa çıkamıyoruz. Eskiden pencere kafesleri arkasından sokağı, yahut komşunun bahçesini nasıl rahat rahat, sinsi sinsi seyrediyor idisek şimdi de kara gözlük arkasından istediğimiz yeri istediğimiz gibi seyredebiliyoruz. Bakanın nereye baktığını elindeyse anla!..

Bereket versin şapka veya elbise renklerile beraber değişen gözlük modası yok. Miyop değilsen nihayet bir siyah güneş gözlüğü ile günümüzü gün edebiliyoruz. Eğer bir de bunun aksi olsaydı vay başımıza gelenler!..

Artık işin yoksa kırmızı elbiseye kırmızı gözlük, sarı tayyöre sarı gözlük, fıstıkiye fıstıkî gözlük ara dur!.

Mecmuamızın bir yaşına basması şerefine bir büyük müsabaka tertip ettik. Buna dair tefsilâtı acaba okudunuz mu?..

Eğer okumadınızsa 50 nci sayımızın 2 nci sahifesine lûtfen bir göz atın!..

CEMAL NADİR GÜLER'İN

Dalkavuk

Karikatür albümü

Mizah neşriyatının en çok beğenilen bir eseri olacaktır.

Birkaç güne kadar çıkıyor!

Bâki kalan bu kubbede

ŞEYTANDAN EVVEL..

On sekizinci asır Şeyhülislâmlarından Sıtkı zade Ahmet Reşit efendi, nazik, zarif, âlicenap bir zat idi. Bendegânından bir de Arif efendi vardı ki, fevkalâde hoşsohbet, fakat büyüklere sokulmaktan çekinir, hattâ pek çok nimet ve lûtfünü gördüğü Sıtkı zadenin konağına bile çağrılmadan gitmezdi.

Rumeli Kadıaskerliğinden azledildiği zamandı, Sıtkı zade kâhyasını göndererek Arif efendiyi çağırtmıştı; kara gün dostu hoşsohbet nedim bu sefer artık dayanamamış, bir fırsatını bularak:

— Sultanım.. İkbal zamanınızda bizi niçin düşünmezsiniz de hep böyle mazuliyet günlerinizde aratırsınız?! diye sormuştu. Sıtkı zade:

— Vallahi Arif.. Her seferinde seni güzelce bir yere kayırmak isterim, ama, şeytan ismini aklımdan silip götürüyor!. Ne iştir bilmem?.. diye özür dilemişti.

Çok geçmemiş, bir gün Arif efendi ile otururlarken Sıtkı zade Şeyhülislâm tarafından ikinci defa olarak Rumeli Kadıaskerliği müjdesile davet edilmişti. Fakat bu sefer hilât giyip te konağa dönünce, tebrike gelenlerin başında nedimi Arif efendiyi görmüştü; Sıtkı zade sadık dostuna:

— Niçin acele ettin Arif, sen yabancı değilsin!. diye iltifat edince, zarif adam etek öperek:

— Aman efendim.. Bu sefer şeytandan evvel geleyim dedim!.

Cevabını verdi.

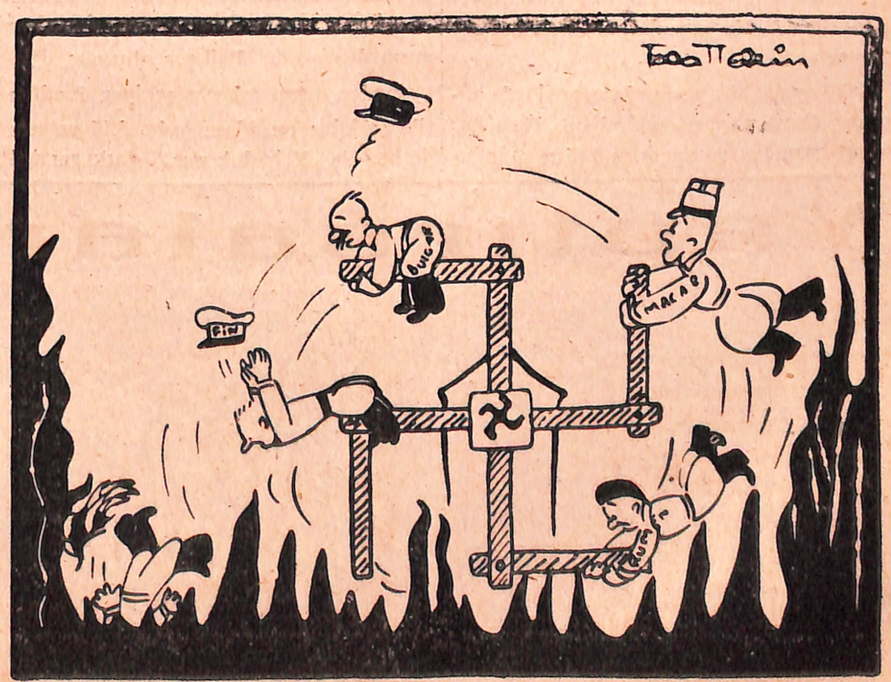

Küçük devletler — «Perişan etti bizi bu çark-ı felek!»

Amcabey'in
Mizahî Romanı : 21

Banker Arif!

Yazan : SERMET MUHTAR ALUS

Zihni bey, bu teklife dünden teşne.

— Yasso bire kaymeni!. Şaka değil, bankerlik bu. Elbette Lûtfi, Atıfını, Ihsanı esirgemez zahir!.. diye gûya lâtife karıştırdı ve karısına sesendi:

— Yürü Şadiye hanım!

Sonra, arkaya döndü. İkinci otomobilin önünde, şöfere taksinin kaç yazdığını soran, buna kanaat getirmiyerek bir taraftan da eğilip camları parmak kalınlığında gözlüklü, fazla miyop gözlerini taksi satine değdirecek kadar yaklaştıran arkadaşı Süleyman beye yavaşça fısladı:

— Enayilik edip papeli mapeli sökülme. Paraları Banker verecek!

Erkek misafirlerin üçüncüsü, ötekilerden genci Nizameddin bey zaten hiç o taraflara yanaşmıyor, keseye meseye davranır gibi bile yapmıyordu.

Üç bey, hanımlarile beraber gelmişlerdi. Fazla olarak bir de genç kadın vardı.

Hiç tanımadıkları, konuşmadıkları bu tazeyi görür görmez, Memnune hemen içeri kaçtı. Vâkıa saatlerdenberi hazırlıklı, gelecekleri beklemede. Permanantlı saçlarını kabartmış;; sırtında allı, yeşilli, mavili emprime fistan; ipek vual marka çorapları da ayaklarında. Fakat altı kırmızı glâse, üstü beyaz süedden, gayet uzun ökçeli, 36 numara iskarpinleri 40 numara. Ayaklarını cendere gibi sıktığından deminki otomobil üzüntüsü ve telâşı arasında, bir kenara çıkarıp sip sip terliklerini giymiş. Bu şekilde görünür mü hiç?

Eve koşarken kocasını da önüne katmış, bir temiz haşlamıştı:

— Ne şaşkın, ne düşüncesiz adamsın! Ceketsiz meketsiz, seni mintanla görünce uşak sanacaklar; gel ağafendi, şu pardesüleri al diyecekler; ben de yeyin dibine geçeceğim!..

Dörtnala içeri dalar dalmaz bir solukta yukarıyı boyladı Salondaki kanapede yayılakalmış annesine yapıştı:

— Haydi dakika durma, çabuk, nereye kaçacaksan kaç!.. Odana mı, sofa odasına mı, çatı katının kaputan kulesine mi, nereye kapanacaksan kapan.. Sana söylüyorum, duymuyor musun ayol? Misafirler geldi, şimdi odadan içeri girecekler!..

İterek kakarak, âdeta yuvarlıya yuvarlıya, dar koridordan üst kata çıkarttı. Kocasına da zılgıt geçti:

— Sen de arayıcı fişeği gibi ortada dolaşma.. O fingirnüz taze gözüne ilişti ya, aklın fikrin yerinden oynadı; hayatın gitti, bayatın kaldı; pişmiş kelleye döndün. Arka bahçeye mi sıvışacaksın? Domatesleri, patlıcanları mı sulayacaksın, ne halt edeceksen et.. Yemeğe oturulacağı sıra ben haber veririm. Gelip başın önünde, efendi efendi yer, yine aradan çekilirsin!.

Banker Arif te kaç saattir misafirlerini dörtgözle bekliyordu, ama kalender mizaç, teklif tekellüfe yanaşmıyanlardandı. Onun kim olduğunu,, ne kıratta idüğünü bilmiyorlar mı? Hem, buyuranlar yabancı kimseler mi?

Dudağının üstünde, çenesinde ak kıllı, traş bile olmamıştı.

— Akşama doğru Suadiye gazinosuna çıkarsak, Amelikan icadı jiletin ömrüne bereket; şipşik bıyığı, sakalı aynaya çeviririm!.. diyerek, yeşil yollu pijaması, çorapsız ayaklarında rugan terliklerile misafirleri karşılamıştı.

Hele can ciğeri, kafa dengi Zihni beyi gördü ya, keyfi yerinde. Onun kolunu sımsıkı yakalamış, önde yürüyor, ötekiler geriden geliyorlardı. Köşke girecekleri sırada Zihni bey, yeni dikilmiş, cılız bir akasya ağacını işaretle,

(Arkası var)

AK'LA KARA :

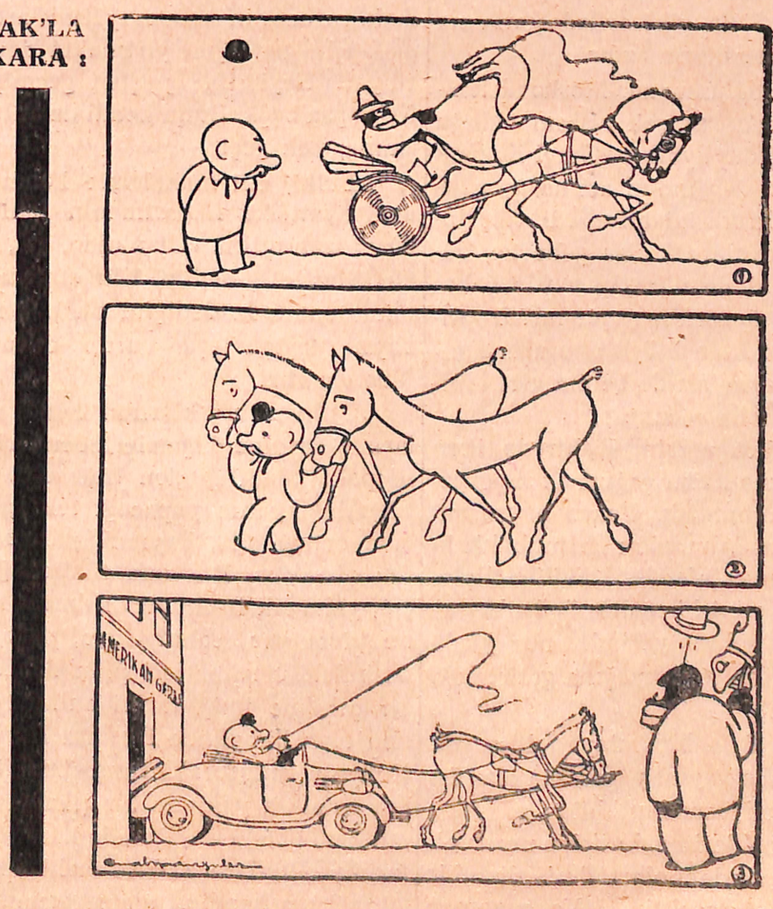

Lüküs yarışı!..

KİRALIK SAHİFE

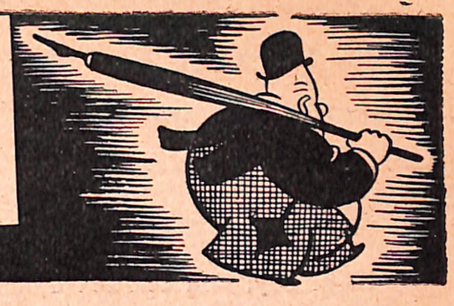

Bu sayı için kiralıyan : **Hüseyin Cahit Yalçın**

Çörçile açık mektup !

Londrada yaptığımız mülâkatlarda bahis mevzuu olan plânların gerçekleştirilmesinin sonsuz sevinci ile tekrar sizinle konuşmak arzusunu duydum. Önce, sizi plânlarımızı muvaffakiyetle tatbik ettiğinizden dolayı tebrik etmek isterim.

Görüyorum ki Londrada iken size verdiğim öğütlerden faydalanıyorsunuz. Geçen nutkunuzda İngiliz milletine, adalara karşı istilâ niyetinin el'an mevcut olabileceğini ihtar etmenizi çok takdir ettim. Soğuk kanlı ırkdaşlarınızın gafil avlanmamaları için böyle bir ihtarda bulunmanızdan, size tevdi ettiğim diplomasi sırlarını tam mânasile kavradığımız anlaşılıyor. Sizin gibi arkadaşlarla ne kadar iftihar etsem azdır.

Eden oğlumuzun, Moskova konferanslarında az çok hissem olduğu için sevinç duyuyorum. Gerçi Edenciğime biraz dargındım amma, muvaffakiyetle kendisini affettirdi. Hiç insan Moskovalara kadar gelir de, dönüşte İstanbula uğrayıp vaftiz babasının elini öpmeden geçer mi? Yaptığı saygısızlıktan ötürü onu azarlamıya kalkmayın, siz de benim gibi affedin. Zira daha çocuktur.

Bereket versin, Kahirede iken beni ayağına kadar çağırmak saygısızlığında bulunmadı. Yoksa beynelmilel bir skandalın çıkacağı muhakkaktı. Ne demek efendim? Bütün diplomatların, elini hürmetle öpüp başına koyduğu, babası yerinde, nur yüzlü hocasını Kahireye ayağına getirtmek, ne demek?

Eğer öyle bir hataya düşseydi, ona, tecrübe yayını yapmakta olan İstanbul radyosundan hitap ederek : «Yazık emeklerime, hariciye nazırı oldun amma, adam olamadın!» diye bir mesaj gönderecektim. Ve o zaman utancından yerlerin dibine geçeceğini bile aklıma getirmeden yapmış olduğu hürmetsizliği yüzüne vuracaktım. Ne yaparsın, biz büyükler daima küçüklerimizin kusurlarını affetmeliyiz.

Ne ise azizim, bizi en çok meşgul eden meselelere geçlim:

Moskovada aldığımız parlak neticeyi görüp te şaşıran Almanya, bize karşı giriştikleri harbi kazanmanın imkânı olmadığını bir defa daha anladı. Almanların propagandacı başısı Dr. Göbels için ne acı bir durum. Her şeyden önce kendi mâneviyatını takviye edecek bir propagandacı araması lâzımken, zavallı Dr. Göbels hâlâ Alman milletinin mâneviyatını arttırmak için gırtlağını yırtmakta devam ediyor. Heyhat!.. İş işten geçmiştir. Ne yapsa boş!.. Bunu kendi de anlıyor amma, pek geç!

Belki, elli makalemle kendisine demokratlarla harbetmenin tehlikelerini izah ettim. «Olan oldu, gel, sulhü kabul et!» dedim. Kâr etmedi. Eninde sonunda dediğim oldu. Şimdi, başını taştan taşa vurup duruyor. Müstahaktır!

Mihver ortaklarının kendi başlarının derdine düşmelerindenberi üçlü pakt kendiliğinden iflâs etti. Artık Almanyanın yapacağı tek iş, cürüm ortağı gibi, kayıtsız şartsız teslim olmaktır. Bir defa tükürdüğü için, yalamak istemiyor. Bilmem nesine güveniyor acaba? Gûya, şark cephesindeki hezimetleri plân dahilinde bir çekilme imiş, tarihi onlarca malûm olan bir günde Ruslara Hanyayı Konyayı anlatacaklarmış. Onu bırakın, adalara yakında bir çıkarma yapıp kat'î zaferi İngilterede kazanacaklarmış. Bunlara sadece kahkaha ile gülmekten kendimi alamıyorum.

Çörçilciğim, gelelim sulh meselelerine:

Tahminime göre, belki yarın, belki yarından da yakın bir gün, Almanya kendi mihveri etrafında dönе döne başı dönecek ve «sulh!» diye silâhı atacak. Benim dediklerim çıkar, işte şuracığa yazıyorum. İki üç güne kadar sulh olacak ve hepinizi masa başına dâvet edeceğim. O zaman şanımızla, şöhretimizle öyle bir sulh yapacağız ki bütün dünya ebediyen rahata kavuşacak.

Ne mutlu sizlere ki, tarihlere altın harflerle yazılacak: Demokrasi pîri ve sulh kahramanı Hüseyin Cahit Yalçın'ın yanında sizlerin de adınız geçecek, iftihar etmelisiniz.

Çörçilciğim, biliyor musun ne düşünüyorum? Sulhten sonra zaferimiz şerefine vereceğimiz baloyu!... Devletlerin arasında Betty Grable mutlaka bulunmalıdır. Zira Holivutta iken ona, bir kongada sulh balosunda yapmak için söz vermiştim. Kâfir kız sık sık mektup yazarak bana vermiş olduğum vaadi hatırlatıyor. Halbuki, o gece için ona hazırladığım sürprizi bir bilse...

Mektubuma son vermeden önce, sizi, süt kardeşimiz Ruzvelti ve Stalin yoldaşımızı, buluşma yeri Mısır çarşısı olmak üzere harp sonu meslek-lerinin plânlarını nezdinde hazırlamanız için bir konferansa dâvet ediyorum. Yazımı bitirirken şahadet ve orta parmağımla bir V harfi yapıp, zafere itimadımı bir defa daha tekrarlar, (Dostumuz Ruzveltin kulakları çınlasın!) derim.

Hasretle gözlerinizden öperim, ciğerparem...

Hüseyin Cahit Yalçın

Amcabey ve heykel!..

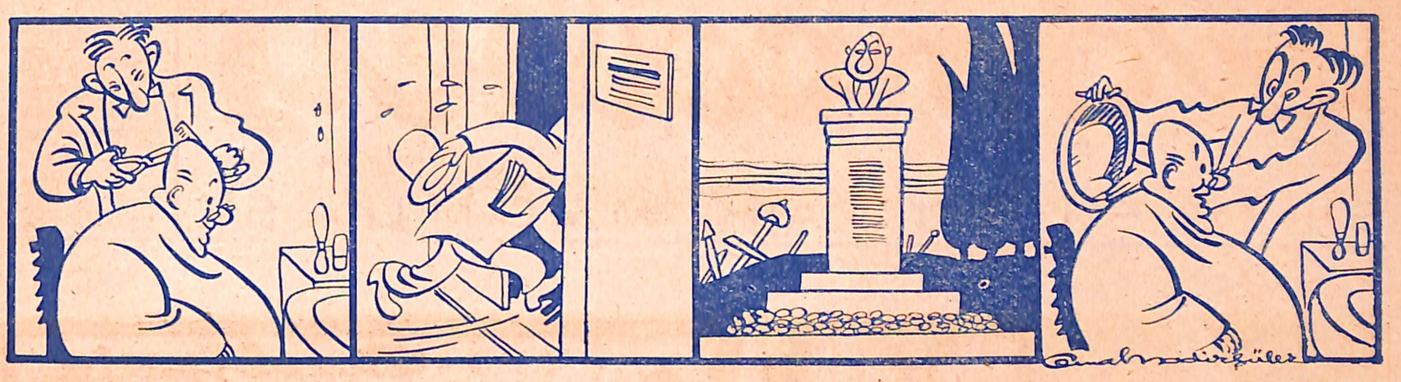

— Bir varlıklı vatandaşın, mezarına heykel dikmek istemesi son günlerin meselesi oldu Amcabey..

... Gazeteciler kapı kapı dolaşıp fikir danışıyorlar: «Mezarlıklara heykel dikilmeli mi, dikilmemeli mi?..»

.. Bence de, derli toplu bir heykel, çarpık bir mezar taşından daha iyi görünür!.. Ne dersin?..

A. — Bizim mezarlıklara eli sopalı birer bekçi heykeli lâzım: Keçiler otlamasın, haylâzlar barınmasın diye!

(Hikâyeden devam)

Ben sizin kardeşiniz makamındayım yahu!.. Ben kalender adamım.. Yatacak yeriniz yoksa bu balkon, şu şezlong benim neme yetmez.. Rica ederim hemşire hanım, siz rahatınızı bozmayın.. Beni yok bilin!..

Gerçekten de öyle oldu: Misafir teyzezade, akşam yemeğinde, ihtiyat rakısını da zıkkımlandıktan sonra balkondaki şezlongta kıvrıldı, yattı!.. Ertesi sabah, daha güneş doğmadan, balkondan mahmur bir ses işitildi:

— Uyanın çocuklar, bu ne uykusu yahu?.. Haydin denize!.. Hiç alışık olmadıkları halde ev sahipleri, o gün, güneş doğmadan kalktılar, denize gittiler.

Misafir, o gün, mangal yakmaktan tutun da helâya su çıkarmıya, çarşıdan öteberi almıya kadar her işe koştu. Bu arada öğle ve akşam yemekleri için, rakı ile meze tedarikini de unutmadı!.. Geceyi yine balkonda geçirdi ve ertesi sabah yine horozlardan evvel öttü!..

Ev sahibi bay toptancı idi. Ayın bir kaç gününde yakın kasabalara gider, oradaki adamlarla konuşur, hesaplaşır, mal alır, mal verir, dönerdi. Böyle bir iş için yine bir yere gitmek icabetti. Bu meseleyi, misafirliğinin onuncu gününü kutlayan teyzezadeye açtı: — Bileciğe gidip bir kaç gün kalacağım, yarın ilk vapurla, beraberce Maltepeye geçeriz. Sen oradan Göztepeye dönersin, ben de Bileciğe giderim, dedi. Hazret oralı değil: —Sakın ha, dedi, böyle kötü bir zamanda, dağ başında genç karını yapayalnız bırakmak olmaz. Sen git, ben burada kalırım!.. demez mi?.

Ev sahiplerinin tepesi attı. O gece, sarhoş teyzezadeye iki şişe fazla içirip sızdırdılar. Pılıyı pırtıyı topladılar. Teyzezade balkonda horuldarken eşyayı hamallara yükleyip ilk vapurda soluğu aldılar.

O yaz işte böyle geçmişti!..

PATAVATSIZ

(Felekten devam)

vidalı. Üzerinde de bir ayarı var. Yirmi dakika, yarım saat. Pişireceğin şeye göre ayar ediyorsun. Vakti gelince tencerenin düdüğü ötmeye başlıyor. Açıyorsun ki; yemek hamur gibi pişmiş!.

— Ne âlâ şey yahu!..

— Ya! Ben de ona kandım. Bir tane aldım. Bilirsin ki ben boğazıma düşkünümdür. Hadi bir aşure pişireyim dedim. Attım tencerenin içine harcı. Koydum suyunu, şekerini, ateşe oturttum. Ben de çıktım, bahçedeki Kasımpatlarını saksıya alıyordum.. Birdenbire mutfaktan dehşetli bir patlama..

— Aman?

— Ya! Bizim tencere ötmüş, ötmüş, ben işitememişim, islim fazla gelmiş, patlamış!..

— Ey? Allah acımış yahu! İyi ki sen yokmuşsun orada..

— Sorma! bir de ne göreyim azizim. Bütün aşureler mutfağın duvarına saçılmamış mı?

— Vah vah! Ziyan oldu desene o kadar harca!.

— Ne münasebet! Hepsini yaladım vallahi... Yüksek yerlere iskemleye basıp yetiştim: Bu zamanda bırakır mıyım hiç!..

— Sonra?.

— Sonrası, duvar yalamaktan dilim sıyrılmış.. Şimdi lâf edemiyorum..

Ne adamlar var değil mi? Şimdiye kadar bir çok çanak yalayıcı gördümdü amma böyle duvar yalayıcıyı hiç görmemiştim!..

B. FELEK

Sahibi: Sermet Muhtar ALUS
Neşriyat müdürü: Rıza YÜCER
CUMHURİYET MATBAASI

ATATÜRK'E
ŞİİRLER
NEBİOĞLU Yayınevinin çıkardığı ilk nefis eserdir.
Kitapçılarda 122 kuruş fiyatla satılıyor.

Amcabey

SİYASÎ MİZAH MECMUASI

Sayı: 52

Lübnandaki «Manda» güreşinden bir sahne